

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

**BÀI: Tình hình xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang thị trường CPTPP trong
9 tháng đầu năm 2024**

THUỘC NHIỆM VỤ
**THU THẬP, TỔNG HỢP, PHÂN TÍCH VÀ CUNG CẤP THÔNG
TIN PHỤC VỤ TRIỂN KHAI HIỆP ĐỊNH CPTPP NĂM 2024**

Hà Nội, 2024

Tình hình xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang thị trường CPTPP trong 9 tháng đầu năm 2024

Tính đến hết tháng 9/2024, tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê sang CPTPP đạt mức tăng trưởng tích cực so với cùng kỳ năm trước, với cà phê Robusta tiếp tục là chủng loại chiếm tỷ trọng cao nhất, đồng thời cà phê chế biến cũng ghi nhận dấu hiệu phát triển mạnh mẽ, tạo sự chuyển biến rõ nét trong cơ cấu mặt hàng xuất khẩu. Dù có sự giảm sút nhất định trong tháng 9 so với các tháng trước đó, xuất khẩu cà phê Việt Nam sang CPTPP vẫn duy trì ổn định nhờ vào nhu cầu tiêu thụ cà phê ổn định tại các thị trường như Nhật Bản, Úc....

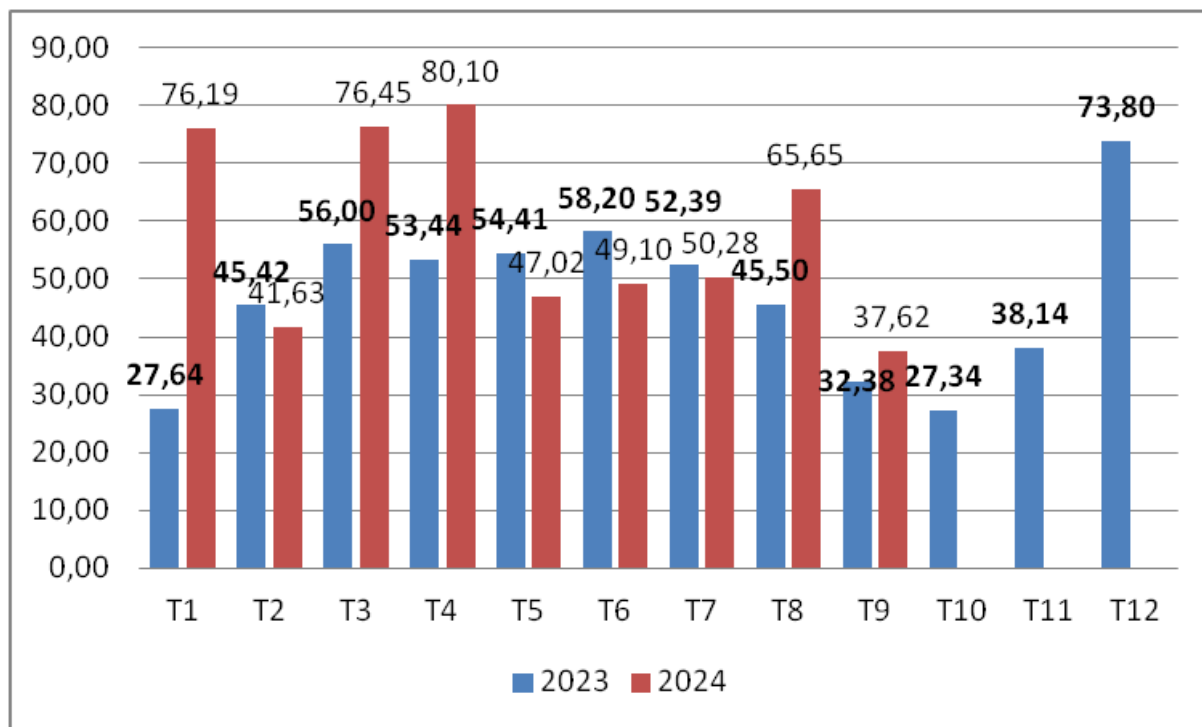
Một trong những yếu tố quan trọng thúc đẩy sự tăng trưởng của xuất khẩu cà phê Việt Nam là các ưu đãi thuế quan trong khuôn khổ Hiệp định CPTPP, giúp cà phê Việt Nam dễ dàng thâm nhập vào các thị trường có mức tiêu thụ cao mà không bị rào cản thuế quan quá lớn. Bên cạnh đó, các doanh nghiệp Việt Nam không ngừng nâng cao chất lượng sản phẩm, cải tiến quy trình chế biến, sản phẩm cà phê Việt Nam đã đáp ứng tốt hơn các tiêu chuẩn khắt khe của các thị trường này, đặc biệt là đối với cà phê chế biến đã góp phần nâng cao giá trị gia tăng cho cà phê Việt Nam và gia tăng sự hiện diện của cà phê chế biến trong cơ cấu xuất khẩu.

Tuy nhiên, ngành cà phê Việt Nam cũng phải đối mặt với một số yếu tố tiêu cực tác động đến kết quả xuất khẩu. Biến động giá cà phê thế giới, đặc biệt là sự giảm giá cà phê Robusta trong nửa đầu năm, đã ảnh hưởng trực tiếp đến kim ngạch xuất khẩu. Bên cạnh đó, sự cạnh tranh mạnh mẽ từ các quốc gia sản xuất cà phê lớn khác như Brazil, Colombia, hay Indonesia cũng tạo ra áp lực không nhỏ cho ngành cà phê Việt Nam trong việc duy trì và mở rộng thị phần tại các thị trường CPTPP. Sự thay đổi trong nhu cầu tiêu thụ tại các quốc gia trong CPTPP, nhất là vào những thời điểm mùa vụ hoặc các yếu tố tác động từ kinh tế toàn cầu, cũng khiến xuất khẩu cà phê của Việt Nam không hoàn toàn ổn định, đặc biệt là trong các tháng thấp điểm.

Nhìn chung, xuất khẩu cà phê Việt Nam sang CPTPP trong 9 tháng đầu năm 2024 cho thấy những thành công rõ rệt trong việc phát triển thị trường, nâng cao giá trị sản phẩm, đồng thời mở rộng khả năng tiêu thụ cà phê chế biến.

Biểu đồ 1: Tỷ trọng của thị trường CPTPP trong tổng trị giá xuất khẩu cà phê của Việt Nam, hàng tháng năm 2023-2024

Đơn vị tính: %



Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan Việt Nam

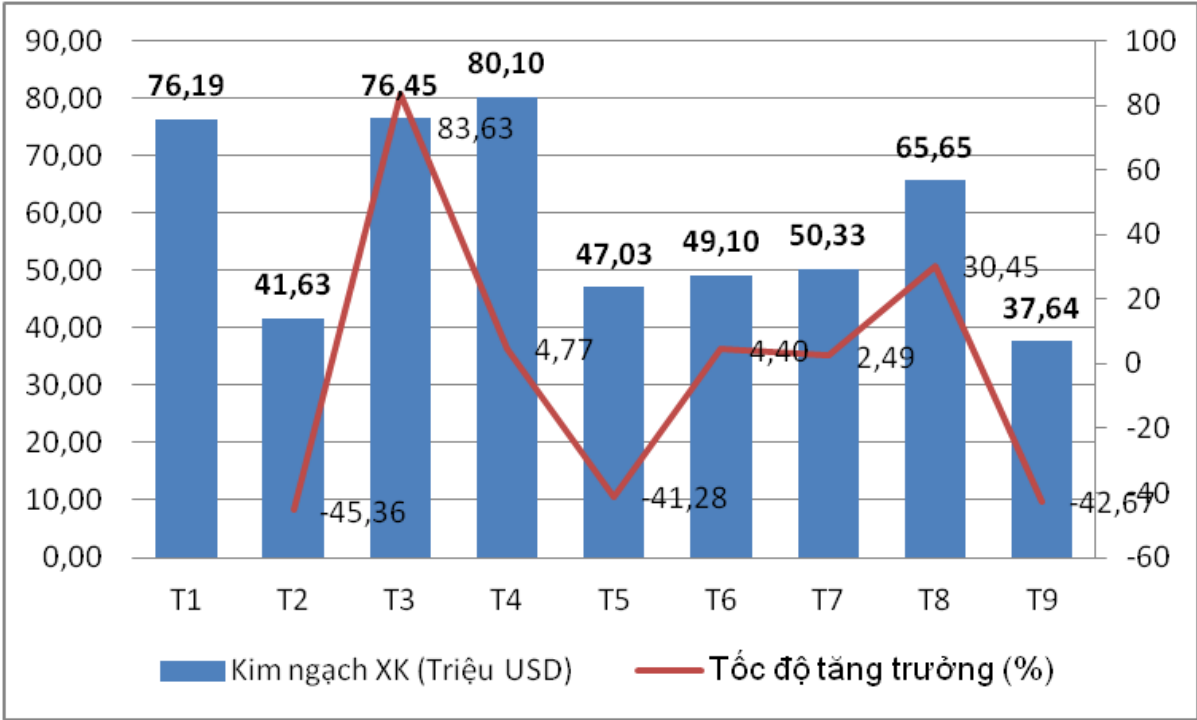
Trong 9 tháng đầu năm 2024, tỷ trọng xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các nước thành viên CPTPP đạt 12,28% trong tổng trị giá xuất khẩu cà phê của Việt Nam ra thế giới, và chiếm 1,28% trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang toàn bộ thị trường. Đây là một con số đáng chú ý, thể hiện sự quan trọng ngày càng tăng của CPTPP đối với ngành cà phê Việt Nam.

Mặc dù tỷ trọng cà phê xuất khẩu sang CPTPP chỉ chiếm 1,28% trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam, con số này vẫn cho thấy tầm quan trọng của ngành cà phê trong nền kinh tế quốc dân. Cà phê là một trong những mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam, đặc biệt là đối với các thị trường quốc tế. Việc phát triển xuất khẩu cà phê sang CPTPP cũng đồng nghĩa với việc mở rộng cơ

hội tiêu thụ và nâng cao giá trị gia tăng cho sản phẩm cà phê Việt, đồng thời thúc đẩy sự chuyển biến trong ngành sản xuất cà phê, từ sản phẩm thô sang các sản phẩm chế biến sâu có giá trị cao hơn.

Biểu đồ 2: Tốc độ tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các thị trường CPTPP hàng tháng năm 2024

Đơn vị tính: %, Triệu USD



Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan

Trong năm 2024, tình hình xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các nước thành viên CPTPP đã có sự biến động đáng chú ý theo từng tháng. Dù có sự dao động trong trị giá xuất khẩu, nhưng nhìn chung, kim ngạch xuất khẩu cà phê Việt Nam sang CPTPP vẫn duy trì được mức độ ổn định, với giá trị trung bình đạt 58,24 triệu USD/tháng trong 9 tháng đầu năm.

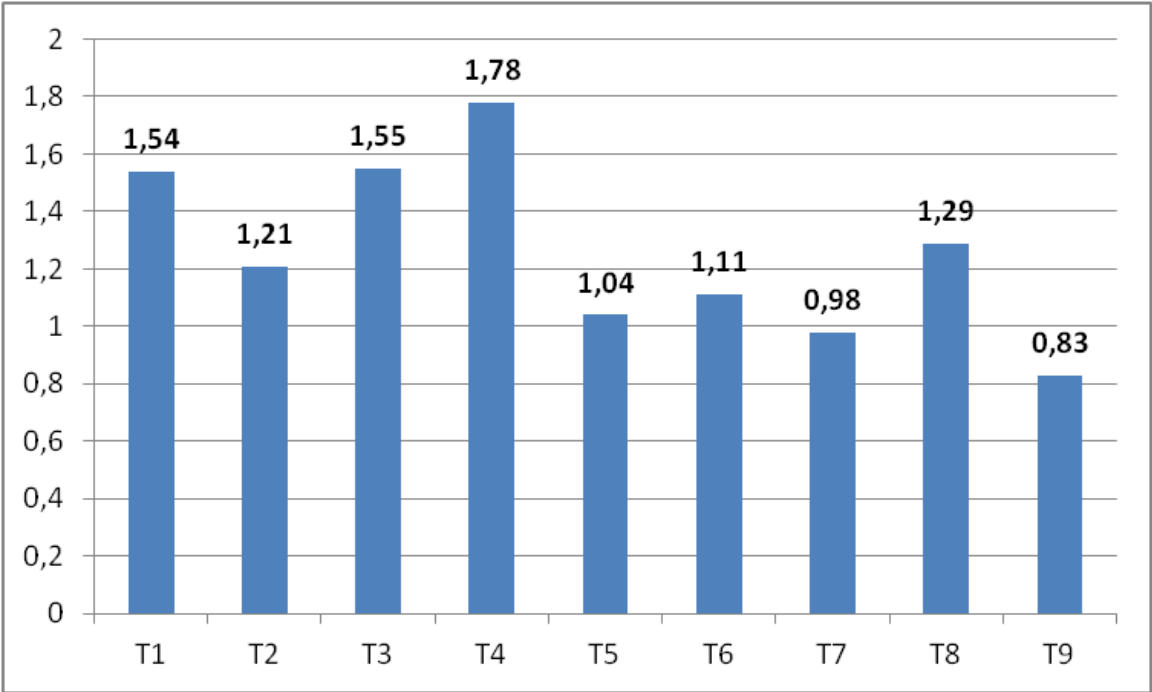
Một điểm nổi bật là tháng 4/2024, kim ngạch xuất khẩu cà phê sang CPTPP đạt mức cao nhất trong năm, lên tới 80,1 triệu USD. Ngược lại, tháng 2/2024 lại ghi nhận trị giá xuất khẩu cà phê sang CPTPP thấp nhất trong năm, chỉ đạt 41,63 triệu USD. Tháng 2 cũng trùng với dịp Tết Nguyên đán tại Việt Nam, thời điểm mà hoạt động xuất khẩu có thể bị ảnh hưởng bởi kỳ nghỉ lễ kéo dài, dẫn đến gián đoạn

trong quá trình sản xuất và vận chuyển. Hơn nữa, việc các thị trường như Nhật Bản, một trong những nước tiêu thụ cà phê lớn trong CPTPP, cũng có xu hướng giảm nhập khẩu vào dịp đầu năm âm lịch có thể góp phần vào sự giảm sút này.

Tuy nhiên, mặc dù có sự biến động trong từng tháng, nhưng kim ngạch xuất khẩu cà phê sang CPTPP vẫn duy trì ổn định với mức trung bình 58,24 triệu USD/tháng.

Biểu đồ 3: Tỷ trọng xuất khẩu cà phê của Việt Nam trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang CPTPP hàng tháng năm 2024

Đơn vị tính: %



Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan

Cơ cấu thị trường xuất/nhập khẩu sang/từ thị trường CPTPP

Trong 9 tháng đầu năm 2024, cơ cấu thị trường xuất khẩu cà phê của Việt Nam trong CPTPP đã ghi nhận những biến động đáng chú ý. Mặc dù trong tháng 9/2024, tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang CPTPP giảm mạnh 42,67% so với tháng trước, đạt 37,64 triệu USD, nhưng so với cùng tháng năm 2023, con số này vẫn tăng trưởng 16,18%, cho thấy mặc dù gặp phải một số khó khăn tạm thời, thị trường CPTPP vẫn duy trì một tiềm năng phát triển ổn định, với

một số quốc gia trong khu vực có nhu cầu cao đối với sản phẩm cà phê của Việt Nam.

Lũy kế trong 9 tháng đầu năm, tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các quốc gia CPTPP đạt 529,38 triệu USD, tăng trưởng 24,43% so với cùng kỳ năm trước. Đây là một dấu hiệu tích cực, cho thấy sự gia tăng mạnh mẽ về nhu cầu và độ tin cậy của các sản phẩm cà phê Việt Nam tại các thị trường trong khối CPTPP, đặc biệt là tại các thị trường lớn như Nhật Bản. Nhật Bản tiếp tục là thị trường xuất khẩu hàng đầu của Việt Nam trong khu vực CPTPP, chiếm tỷ trọng lên đến 62,5% trong tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang khu vực này. Mặc dù trong tháng 9/2024, kim ngạch xuất khẩu cà phê sang Nhật Bản giảm mạnh 49,27% so với tháng trước, chỉ đạt 20,41 triệu USD, nhưng vẫn tăng trưởng đáng kể 21,61% so với tháng 9/2023.

Bảng 1: Thị trường xuất khẩu cà phê của Việt Nam trong khối CPTPP 09 tháng đầu năm 2024.

Thị trường XK	Tháng 9/2024 (Triệu USD)	So với Tháng 8/2024 (%)	So với Tháng 9/2023 (%)	9 Tháng 2024 (Triệu USD)	So với 9 Tháng 2023 (%)	Tỷ trọng 9 Tháng 2024 (%)	Tỷ trọng 9 Tháng 2023 (%)
Tổng	37,64	-42,67	16,18	529,38	24,43	100,0	100
Nhật Bản	20,41	-49,27	21,61	330,78	39,88	62,48	55,58
Malaysia	8,25	-40,15	106,21	117,08	117,54	22,12	12,65
Úc	2,12	-72,36	-5,22	42,56	60,34	8,04	6,24
Canada	2,50	197,57	1652,78	17,88	11,15	3,38	3,78
Chile	0,70	0,67	-7,61	6,43	3,68	1,22	1,46
Singapore	0,69	-18,81	63,94	6,10	24,64	1,15	1,15
Mexico	2,83	366,79	-64,47	5,33	-93,12	1,01	18,21
New Zealand	0,12	-87,51	77,78	3,14	-19,28	0,59	0,92
Bru-nây	0,01	1292,63	0,00	0,07	1,83	0,01	0,02

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan Việt Nam

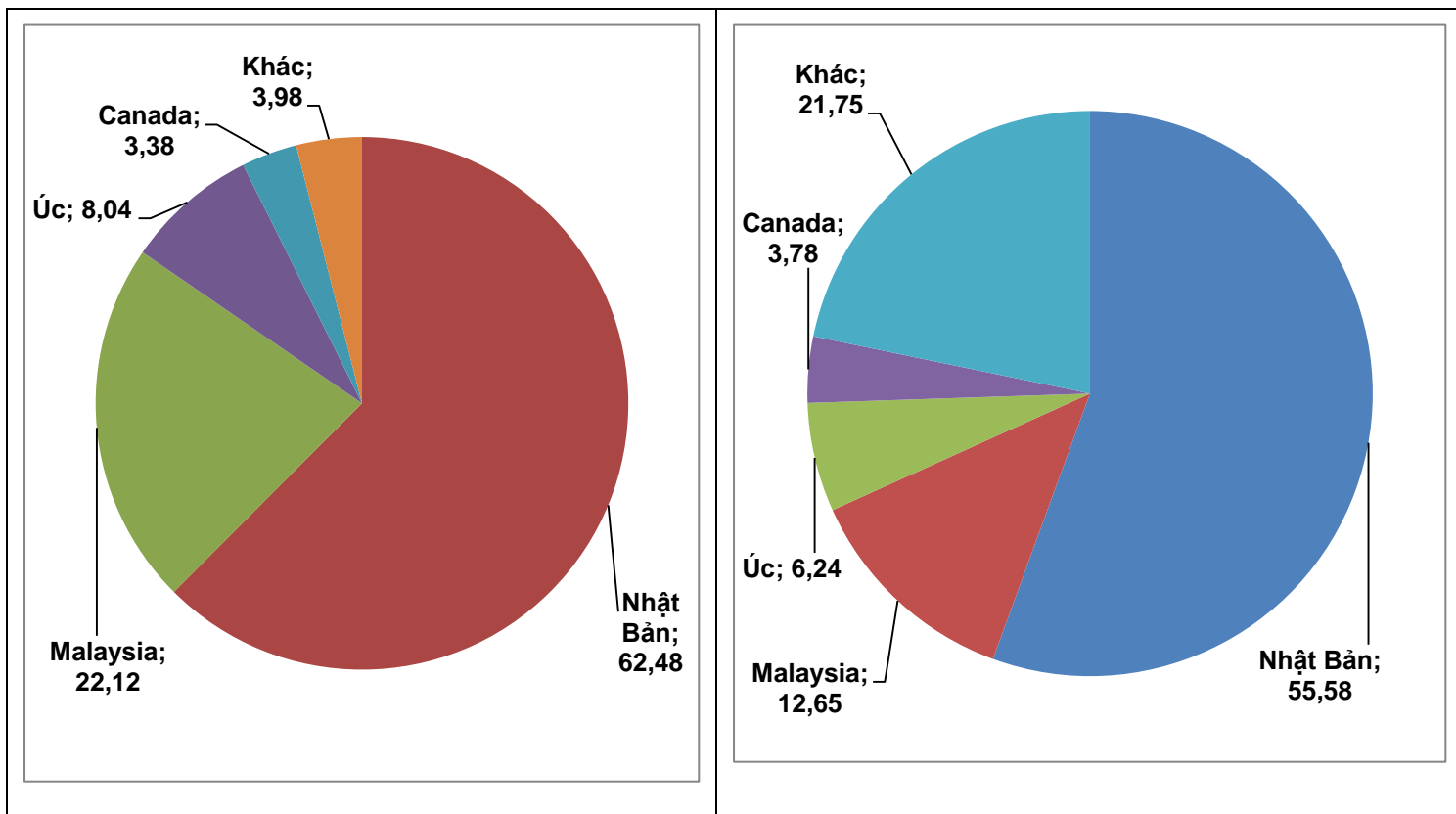
Tỷ trọng xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang Nhật Bản trong tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê sang CPTPP đã tăng đáng kể, từ 55,58% trong cùng kỳ năm 2023 lên 62,5% trong 9 tháng đầu năm 2024. Con số này không chỉ khẳng

định vai trò quan trọng của Nhật Bản trong việc tiêu thụ cà phê Việt Nam, mà còn cho thấy sự ổn định và xu hướng tăng trưởng mạnh mẽ từ thị trường này.

Một trong những điểm sáng là sự tăng trưởng mạnh mẽ của thị trường Malaysia, một quốc gia ít được chú ý trước đây, nhưng đã bứt phá trong năm nay. Kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang Malaysia đạt 117,08 triệu USD, tăng vọt 117,54% so với cùng kỳ năm 2023, chiếm tỷ trọng 22,1% trong tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các nước CPTPP, vượt xa mức tỷ trọng 12,65% của năm 2023. Đây là một dấu hiệu rõ ràng của sự mở rộng thị phần và nhu cầu ngày càng cao đối với cà phê Việt Nam tại thị trường Malaysia, có thể là kết quả của việc gia tăng tiêu thụ cà phê tại quốc gia này cũng như những nỗ lực quảng bá và phát triển sản phẩm cà phê Việt Nam.

Sự tăng trưởng ấn tượng tại Malaysia đã giúp bù đắp phần nào sự suy giảm xuất khẩu tại một số thị trường khác trong khu vực CPTPP. Đặc biệt, Mexico lại ghi nhận mức giảm sút mạnh mẽ về kim ngạch xuất khẩu cà phê. Kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang Mexico chỉ đạt 5,33 triệu USD, giảm tới 93,12% so với cùng kỳ năm 2023, và chỉ chiếm 1% trong tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các nước CPTPP.

Biểu đồ 4: Cơ cấu thị trường xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các nước thuộc CPTPP trong tháng 09 tháng đầu năm 2024 (% tính theo trị giá)



Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan Việt Nam

Cơ cấu chủng loại mặt hàng cà phê xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường CPTPP

Cà phê Robusta tiếp tục là chủng loại chiếm ưu thế, nhưng cà phê chế biến cũng đang dần khẳng định vị thế quan trọng, góp phần làm phong phú thêm cơ cấu xuất khẩu của ngành cà phê Việt Nam. Cà phê Robusta, một trong những đặc sản chủ lực của Việt Nam, vẫn giữ vai trò số một trong xuất khẩu cà phê sang CPTPP. Trong tháng 9/2024, kim ngạch xuất khẩu cà phê Robusta sang thị trường CPTPP đạt 19,41 triệu USD, dù giảm mạnh 57,31% so với tháng trước đó, nhưng tổng lũy kế trong 9 tháng đầu năm đạt 344,1 triệu USD, tăng 19,9% so với cùng kỳ năm trước và chiếm tỷ trọng 65% trong tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê Việt Nam sang thị trường này.

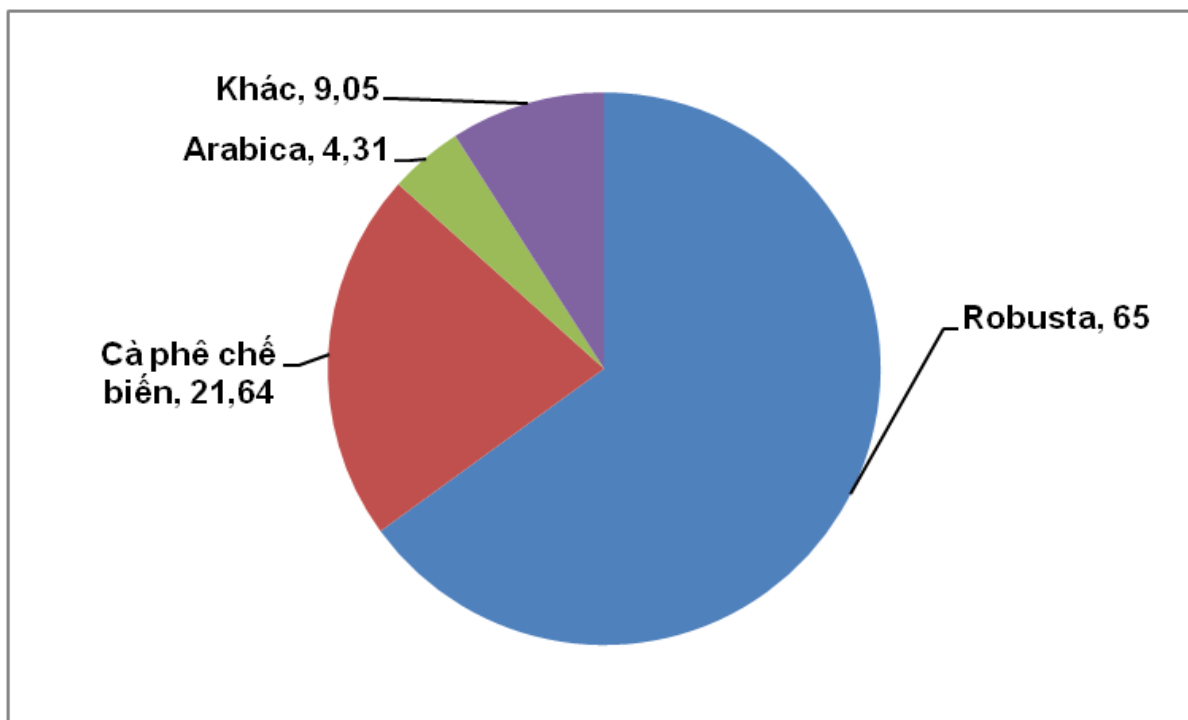
Bảng 2: Chủng loại cà phê xuất khẩu của Việt Nam sang các nước thị trường CPTPP trong 9 tháng đầu năm 2024

Chủng loại	Tháng 9/2024 (Triệu USD)	So với Tháng 8/2024 (%)	9 Tháng 2024 (Triệu USD)	So với 9 Tháng 2023 (%)	Tỷ trọng 9 Tháng 2024 (%)	Tỷ trọng 9 Tháng 2023 (%)
Tổng	37,64	-42,67	529,38	24,43	100	100
Robusta	19,41	-57,31	344,10	19,90	65,00	67,45
Cà phê chế biến	12,37	-28,42	114,54	-3,84	21,64	28,00
Arabica	0,60	-78,35	22,84	29,23	4,31	4,15
Khác	-	-	3,17	150,20	-	-

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan Việt Nam

Tuy nhiên, không thể không nhắc đến sự phát triển đáng chú ý của cà phê chế biến trong cơ cấu xuất khẩu. Trong tháng 9/2024, kim ngạch xuất khẩu cà phê chế biến sang CPTPP đạt 12,37 triệu USD, mặc dù giảm 28,42% so với tháng trước, nhưng tổng lũy kế trong 8 tháng đầu năm 2024 đạt 133,54 triệu USD, chiếm tỷ trọng 21,64% trong tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê sang CPTPP. Mặc dù giá trị xuất khẩu giảm nhẹ 3,84% so với cùng kỳ năm trước, nhưng tỷ trọng tăng chứng tỏ cà phê chế biến đang ngày càng chiếm ưu thế trong chiến lược phát triển bền vững của ngành cà phê Việt Nam. Các sản phẩm cà phê chế biến như cà phê hòa tan, cà phê rang xay hay các loại cà phê cao cấp đang được xuất khẩu sang các thị trường CPTPP với tiềm năng tăng trưởng mạnh mẽ. Đặc biệt, các quốc gia như Nhật Bản và Úc có nhu cầu cao đối với các sản phẩm cà phê chế biến, tạo ra cơ hội lớn cho các doanh nghiệp Việt Nam gia tăng giá trị gia tăng từ cà phê xuất khẩu.

Biểu đồ 5: Cơ cấu tỷ trọng các nhóm mặt hàng cà phê xuất khẩu chủ lực của nước ta sang khối CPTPP 9 Tháng 2024



Nguồn: Tính toán từ số liệu của Tổng cục Hải quan Việt Nam

- Đánh giá triển vọng:

Triển vọng xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các thị trường CPTPP trong 9 tháng đầu năm 2024 là khá tích cực, với nhiều yếu tố thuận lợi nhưng cũng không thiếu những thách thức cần phải vượt qua. Được hưởng lợi từ các ưu đãi thuế quan trong khuôn khổ Hiệp định CPTPP, cà phê Việt Nam đã có thể tiếp cận dễ dàng hơn vào những thị trường tiêu thụ lớn như Nhật Bản, Úc và Canada. Các quốc gia này đều có nhu cầu cao về cà phê, đặc biệt là cà phê Robusta, trong khi những sản phẩm cà phê chế biến, như cà phê hòa tan và cà phê rang xay, cũng đang ngày càng được ưa chuộng. Sự chuyển dịch mạnh mẽ từ cà phê nhân sang các sản phẩm chế biến sâu, cùng với chiến lược nâng cao chất lượng sản phẩm, sẽ là yếu tố giúp gia tăng giá trị xuất khẩu và tăng trưởng bền vững trong tương lai.

Dự báo trong những tháng cuối năm 2024, xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang CPTPP sẽ tiếp tục duy trì đà tăng trưởng, mặc dù có sự điều chỉnh theo mùa vụ và tình hình thị trường thế giới. Các sản phẩm cà phê chế biến sâu sẽ ngày càng đóng góp tỷ trọng lớn hơn vào tổng kim ngạch xuất khẩu, đặc biệt là khi các quốc gia CPTPP tiếp tục duy trì nhu cầu tiêu thụ cà phê cao cấp. Tuy nhiên, để đạt được

mục tiêu tăng trưởng bền vững, ngành cà phê Việt Nam cần tiếp tục cải tiến quy trình sản xuất, đa dạng hóa sản phẩm, và chủ động ứng phó với những biến động từ yếu tố thị trường và khí hậu, từ đó phát huy tối đa tiềm năng của mình trong khối CPTPP.